

ROCZNIKI HISTORYCZNE

ROCZNIK LXXXIV
za rok 2018

THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES
SECTION OF HISTORY AND SOCIAL SCIENCES

THE INSTITUTE OF HISTORY POLISH ACADEMY OF SCIENCES

HISTORICAL ANNALS

ESTABLISHED BY
KAZIMIERZ TYMIENIECKI

LXXXIV
2018

CONTENTS

STUDIES AND ARTICLES

Werner Paravicini, From auxiliary to basic science. On the present and future of the historians' workshop.....	7
Grzegorz Pac, The calendar from Gertruda's Codex as evidence for royal devotion. Concerning the cult of saints on the Latin and Eastern Christianity frontier in the 11 th century.....	31
Bogusława Deryło, The alleged document of Konrad of Masovia for the bishopric of Płock from 1203	69
Tomasz Jasiński, Hungarian copper trade and the restitution of Ladislaus the Short's rule in Poland (1304-1312)	93
Wojciech Świeboda, The errors of tailor Stanislaus. A contribution to the antiheretical activities of Stanislaus of Skarbimierz	139
Jakub Tuirek, An attempt to organise a <i>studium generale</i> of the Dominicans in Wrocław at the beginning of the 15 th century.....	171
Adam Talarowski, History in the hands of Providence. Elements of the historiography of Jan Długosz and its determinants	191
Marian Wolski, The dispute of the cathedral chapter in Przemyśl with the nobles concerning episcopal title in the second half of the 16 th century	227

MATERIALS

Witold Brzeziński, Remarks on the genealogy of Borkowic family of the arms Napiwo in the second half of the 14 th and early 15 th centuries.....	251
Bożenna Wyrozumska, Marcin Starzyński, Materials for the history of altarists of Virgin Mary Church in Cracow in the Middle Ages, Part 1: The calendar and the necrology, with the catalogue of altarists and benefactors.	259
Stanisław A. Sroka, Students from Poland allowed to lecture at the University of Bologna at the beginning of the 16 th century.....	293
Paweł Stróżyk, Concerning two 17 th century stone plaques in Poznań. A contribution to the history of the Benedictine convent in Poznań	311
Paweł Migdałski, A visit of Polish scholars in Szczecin and Wolin in 1935.....	329

REVIEWS.....	349
--------------	-----

POZNAŃ – WARSZAWA 2018

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ HISTORII I NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT HISTORII POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ROCZNIKI HISTORYCZNE

ZAŁOŻONE PRZEZ
KAZIMIERZA TYMIENIECKIEGO

ROCZNIK LXXXIV
za rok 2018

POZNAŃ – WARSZAWA 2018

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF THE ARTS AND SCIENCES

GLÓWNY REDAKTOR WYDAWNICTW PTPN / DIRECTOR OF THE PUBLISHING HOUSE
Tomasz Sobieraj

INSTYTUT HISTORII IM. TADEUSZA MANTEUFFLA POLSKIEJ AKADEMII NAUK
THE TADEUSZ MANTEUFFEL INSTITUTE OF HISTORY POLISH ACADEMY OF SCIENCES

KIEROWNIK DZIAŁU WYDAWNICZEGO / HEAD OF THE PUBLISHING DEPARTMENT
Katarzyna A. Chmielewska

KOMITET REDAKCYJNY / EDITORIAL STAFF

Redaktor / Editor-in-chief: Tomasz Jurek

Sekretarz / Assistant: Adam Kozak

Członkowie / Members: Tomasz Jasiński, Jerzy Strzelczyk

RADA NAUKOWA / EDITORIAL BOARD

Dániel Bagi (Pécs), Sławomir Gawlas (Warszawa), Ivan Hlaváček (Praga), Krzysztof Mikulski (Toruń),
Henryk Samsonowicz (Warszawa), Thomas Wünsch (Pasawa)

Adres Redakcji / Address of Editor-in-Chief

ul. S. Mielżyńskiego 27/29

61-725 Poznań

tel. 61 848 09 17

e-mail: tnjurek@wp.pl; rh@ihpan.edu.pl

Redakcja językowa

Anna Baziór

Czasopismo recenzowane

Szersza informacja o czasopiśmie:

www.rh-ihpan.edu.pl

www.ptpn.poznan.pl/wydawnictwo/czasopisma/rocz-hist.html

Copyright © by Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, 2018

Copyright © by Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk, 2018

p-ISSN 0324-8585

e-ISSN 2451-134X

Printed in Poland

Wydanie I

Poznań–Warszawa 2018

TREŚĆ ROCZNIKA

ROZPRAWY I ARTYKUŁY

Werner Paravicini (Kilonia), Od nauki pomocniczej do nauki podstawowej. O współczesności i przyszłości warsztatu historyków	7
Grzegorz Pac (Warszawa), Kalendarz z Kodeksu Gertrudy jako świadectwo dewocji monarszej. Wokół kultu świętych na styku chrześcijaństwa łacińskiego i wschodniego w XI wieku	31
Bogusława Deryło (Koszalin), Rzekomy dokument Konrada mazowieckiego dla biskupstwa płockiego z 1203 roku	69
Tomasz Jasiński (Poznań), Handel miedzią węgierską a restytucja rządów Władysława Łokietka w Polsce (1304-1312)	93
Wojciech Świeboda (Kraków), Błędy krawca Stanisława. Przyczynek do badań nad działalnością antyheretycką Stanisława ze Skarbimierza	139
Jakub Turek (Warszawa), Próba uruchomienia studium generalnego dominikanów we Wrocławiu na początku XV wieku	171
Adam Talarowski (Warszawa), Dzieje w rękach Opatrzności. Elementy historiozofii Jana Długosza i jej uwarunkowania	191
Marian Wołski (Kraków), Spór przemyskiej kapituły katedralnej ze szlachtą o dziesięcinę biskupią w drugiej połowie XVI wieku	227

PRACE DROBNE I MATERIAŁY

Witold Brzeziński (Bydgoszcz), Uwagi do genealogii Borkowiców herbu Napiwo w drugiej połowie XIV i początkach XV wieku	251
Bożenna Wyrozumska (Kraków), Marcin Starzyński (Kraków), Materiały do historii altarystów kościoła Mariackiego w Krakowie w średniowieczu, Cześć 1: Kalendarz i nekrolog oraz katalog altarystów i benefaktorów	259
Stanisław A. Sroka (Kraków), Studenci z Polski dopuszczeni do prowadzenia zajęć na Uniwersytecie Bolońskim na początku XVI wieku	293
Paweł Stróżyk (Poznań), W sprawie dwu siedemnastowiecznych kamiennych tablic z Poznania. Przyczynek do historii poznańskiego klasztoru panien benedyktynek	311
Paweł Migdałski (Szczecin), Wizyta polskich naukowców w Szczecinie i w Wolinie w 1935 roku	329

RECENZJE

Jeffrey J. A. Jones, Christianity Beyond Christendom. The Global Christian Experience on Medieval <i>Mappaemundi</i> and Early Modern World Maps, Wiesbaden 2018 (<i>Jerzy Strzelczyk, Poznań</i>)	349
Monumenta Germaniae Historica, Die Urkunden der deutschen Könige und Kaiser, Bd. XIV, Tl. 5: Die Urkunden Friedrichs II. 1222-1226, bearb. von Walter K. Koch, Wiesbaden 2017 (<i>Maciej Dorna, Poznań</i>)	350
Josef Žemlička, Do tří korun. Poslední rozmach Přemyslovců (1278-1301), Praha 2017 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	353
Liber vetustissimus Gorlicensis / Das älteste Görlitzer Stadtbuch / Najstarsza księga miejska zgorzulecka 1305-1416 (1423), cz. 1: 1305-1343, opr. Krzysztof Fokt, Christian Speer, Maciej Miłkula, Kraków 2017 (<i>Marcin Starzyński, Kraków</i>)	356

Maciej Mikuła, Prawo miejskie magdeburskie (Ius municipale Magdeburgense) w Polsce XIV – pocz. XVI w. Studium o ewolucji i adaptacji prawa, wyd. 2, Kraków 2018 (<i>Marcin Starzyński, Kraków</i>)	358
Jacek Laberschek, Sieć wodna średniowiecznego Krakowa i jej gospodarcze wykorzystanie, Warszawa 2016 (<i>Marcin Starzyński, Kraków</i>)	361
Wigand von Marburg, Nowa kronika pruska, opr. Sławomir Zonenberg, Krzysztof Kwiatkowski, Toruń 2017 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	363
Tomáš Velička, Sepsání – užívání – uchovávání. Panovnické listiny v životě českých královských měst ve středověku, Litoměřice-Praha 2018 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	367
Nejstarší městská kniha tábořská z let 1432-1452, vyd. Alena M. Černá, František Šmahel, Praha 2017 (<i>Marcin Starzyński, Kraków</i>)	369
Loca scribendi. Miejsca i środowiska tworzące kulturę pisma w dawnej Rzeczypospolitej XV-XVIII stulecia, red. Anna Adamska, Agnieszka Bartoszewicz, Maciej Ptaszyński, Warszawa 2017 (<i>Patrycja Wiencierz, Kraków</i>)	370
Dorota Żurek, Przestrzeń i społeczeństwo Chrzanowa średniowiecznego i nowożytnego, Kraków 2015 (<i>Patrycja Wiencierz, Kraków</i>)	373
Acta capituli ecclesiae cathedralis Vilnensis saec. XVI-XVIII / Vilniaus katedros bažnyčios kapitulos posėdžių protokolai XVI-XVIII a., t. 1: 1502-1533, ed. Darius Argiletanus, Dalia Emilija Staškevičienė, Vilnius 2018 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	376
Universitäre Gelehrtenkultur vom 13.-16. Jahrhundert. Ein interdisziplinäres Quellen- und Methodenhandbuch, hg. von Jan-Hendryk de Boer, Marian Füssel und Maximilian Schuh, Stuttgart 2018 (<i>Maciej Zdanek, Kraków</i>)	379
Zwischen Konflikt und Kooperation. Praktiken der europäischen Gelehrtenkultur (12.-17. Jahrhundert), hg. von Jan-Hendryk de Boer, Marian Füssel, Jana Madlen Schütte, Berlin 2016 (<i>Maciej Zdanek, Kraków</i>)	382
Odnowienie doktoratu Profesora Antoniego Gąsiorowskiego	387
Współpracownicy rocznika	389
Lista recenzentów Roczników Historycznych	390